

Provinciale Statenverkiezingen 2015

VERKIEZINGSPROGRAMMA VVD ZEELAND

Vastgesteld in de ALV van VVD Zeeland op 27-10-2014

Investeren in de toekomst van Zeeland

Inleiding

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie gelooft in vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen. De VVD wil een kleine, slagvaardige overheid die garant staat voor een veilige en rechtvaardige samenleving, waar iedereen de ruimte krijgt om zijn of haar ambities te realiseren.

Zeeland is een prachtige provincie, waarin het goed wonen, werken en recreëren is. De VVD is trots op Zeeland en de Zeeuwen. Maar de VVD ziet ook dat er in Zeeland werk aan de winkel is. In de provincie is zorg over economische ontwikkeling en groei, stagnerende bevolkingsomvang en behoud van het voorzieningenniveau.

In de afgelopen drieënhalve jaar heeft het provinciaal bestuur van Zeeland grote stappen gezet. De VVD heeft zowel in Gedeputeerde Staten als in Provinciale Staten hieraan een prominente inbreng kunnen leveren. Zo dragen het “nieuwe” Omgevingsplan Zeeland 2012-2018, de forse afslanking van de provinciale organisatie, de financiële ombuigingen en bezuinigingen en de vergrote inzet op de provinciale kerntaken een duidelijk VVD-stempel. Bovenal heeft onze partij er met succes op gehamerd dat er een financieel solide beleid moest worden gevoerd. De VVD wenst echter niet te veel stil te staan bij gedane zaken, maar haar blik te richten op de toekomst. Wij zijn immers een ambitieuze partij en met dit verkiezingsprogramma wil de VVD duidelijk maken wat wij in de komende vier jaar graag willen bereiken voor Zeeland.

Regionale economie

De VVD ziet de economische ontwikkeling vooral als een verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven. De overheid moet echter initiatieven van ondernemers faciliteren en vooral niet frustreren. Versterking van het ondernemingsklimaat is essentieel voor het behoud van bestaande bedrijvigheid en het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid.

Voor de Zeeuwse havens geldt dat betere toegankelijkheid en verdere ontwikkelingsmogelijkheden, zoals containerisatie en offshore, noodzakelijke voorwaarden zijn voor groei. De VVD wil veilige aan- en afvaarroutes voor de Zeeuwse havens en ziet kansen in verdere ontwikkeling en uitbouw van deze havens. De VVD wil echter ook dat er voldoende aandacht is voor de lokale havens (zoals de voormalige landbouwhavens) in onze provincie, die bijvoorbeeld voor de overslag en/of het transport van foodproducten via de binnenvaart heel belangrijk zijn. Het vervoer over water door de binnenvaart is in Zeeland immers heel betekenisvol. De industrie is één van de grootste werkgevers in Zeeland, maar bevindt zich op dit moment in een overgangsfase waarbij de ‘oude’ energie-intensieve productie plaatsmaakt voor ‘nieuwe’ vormen van bedrijvigheid, gebaseerd op bijvoorbeeld de *biobased economy* of op andere vormen van hoogwaardige technologische innovaties. De provincie dient op deze transitie in te spelen.

De VVD is van mening dat de provinciale overheid altijd ruimte moet houden voor extra investeringen in de economische ontwikkeling van Zeeland. Prioriteit zou hierbij moeten worden verleend om (binnen de wettelijke mogelijkheden en door middel van cofinanciering (samen met het bedrijfsleven, de gemeenten, het Rijk en Europa)), de digitale agenda tot uitvoer te brengen, knelpunten in de infrastructuur op te lossen en (grote) bedrijfsterrinen in onze provincie te saneren en te revitaliseren.

Ook in Zeeland is het midden- en kleinbedrijf een belangrijke motor voor de economie. Deze ondernemingen moeten daarom voldoende ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. De VVD ziet veel waarde in de koppeling van het MKB met de Zeeuwse kennisinstututen. De zogenaamde Triple Helix: de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Door deze alliantie zou het bedrijfsleven beter gebruik kunnen maken van tal van (technologische) vernieuwingen zoals digitalisering. Het economische en culturele voorzieningenaanbod in de Zeeuwse binnensteden is van grote betekenis voor zowel de leefbaarheid als de aantrekkingskracht van onze provincie. Het aanbestedingsbeleid van de Provincie zelf moet kansen bieden voor Zeeuwse bedrijven.

De VVD spant zich in voor een krachtige agrarische sector. Onnodige regelgeving en procedures moeten worden afgebouwd om de Zeeuwse landbouw ruimte te geven voor innovatie en groei. De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) van de Rijksoverheid, die tot doel heeft om de neerslag van stikstof terug te dringen, mag in ieder geval niet leiden tot beperking of het ‘op slot gaan’ van deze sector in het bijzonder en de Zeeuwse economie in het algemeen. De overlast voor de landbouw door beschermde diersoorten moet worden tegengegaan.

De Zeeuwse visserij en aquacultuur sector heeft een belangrijk aandeel in de regionale economie en is mede bepalend voor het imago van Zeeland als culinaire provincie. Maar deze bedrijfstak verkeert ook in zwaar weer door een opgelegde transitie naar meer duurzaamheid, zoals de mosselzaadinvanginstallaties. De VVD vindt dat deze sector de tijd en ruimte moet krijgen om die transitie tot een goed eind te brengen. De provincie dient hier bestuurlijk ondersteunend te zijn. Daarvoor is een permanente lobby naar Den Haag en Brussel een absoluut vereiste. Om de krachten te bundelen moet optimaal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die het landelijk Bestuurlijk Platform Visserij biedt.

De VVD is een voorstander van (inter)nationale campagnes die Zeeland promoten als recreatie- en toerismeprovincie, waarbij de gastgerichtheid het uitgangspunt is. Zo zal er bijvoorbeeld meer

aandacht moeten komen voor de toegankelijkheid van voorzieningen voor mindervaliden. Het *hotspots* beleid uit de provinciale economische agenda moet worden voortgezet. Hierbij worden Zeeuwse toeristische locaties via een integrale aanpak door een trekker uit het bedrijfsleven tot ontwikkeling gebracht.

Het belang van de kenniseconomie zal in de toekomst alleen nog maar toenemen. Het (hoger) onderwijs in de provincie moet verder tot wasdom worden gebracht, maar dan wel zoveel mogelijk in aansluiting met de Zeeuwse arbeidsmarkt en innovatiebehoefte. De VVD steunt het idee naar het opzetten van een *Science University College* als zusterinstelling van de UCR.

De VVD heeft de volgende speerpunten:

- **extra investeringen in de economische ontwikkeling van Zeeland, ten behoeve van: uitvoering van de digitale agenda, oplossen van knelpunten in de infrastructuur en sanering/revitalisering van bedrijventerreinen.**
- **de overlast voor de landbouw door beschermde diersoorten tegengaan.**
- **een permanente lobby naar Den Haag en Brussel.**
- **campagnes die Zeeland promoten als recreatie- en toerismeprovincie.**

Ruimtelijke ontwikkeling, Water en Natuur

De VVD is tevreden met het nieuwe Provinciale Omgevingsplan dat tot aanmerkelijk minder regels en meer ontwikkelingsruimte heeft geleid en meer verantwoordelijkheid bij de gemeenten heeft gelegd. De Provincie heeft nog wel een coördinerende rol in regionale woningen- en bedrijventerreinenaafspraken tussen de gemeenten. Het ruimtelijk beleid moet echter wel flexibel genoeg blijven voor maatwerk en ook aangepast worden indien nieuwe (technologische) ontwikkelingen hierom vragen. Vereveningsbijdragen mogen geen rem vormen op investeringen.

Regels zijn er volgens de VVD om te handhaven, ook op milieugebied. De VVD is echter tegenstander van meer of strengere Zeeuwse regels, zeker wanneer die tot concurrentievervalsing en ontmoediging van investeringen leiden. Nieuw provinciaal beleid voor bedrijfsmatige exploitatie van zonnepanelen en andere alternatieve energiebronnen is dringend nodig.

Het 'krimpvraagstuk' is een Zeeuws aandachtspunt. De VVD staat hier geen lokale maar een regionale aanpak met maatwerk voor. De mogelijkheden voor deeltijd- en flexibel wonen en ook de seizoensgebonden huisvesting van arbeidsmigranten op bedrijven moeten worden vergroot. De Provincie heeft een taak in de herstructurering van de Zeeuwse woningvoorraad, waarbij verpaupering moet worden tegengegaan en juist de verduurzaming en het creëren van toekomstbestendige woningen moet worden gestimuleerd. Nieuwbouw, passend bij behoefte en ontwikkelingen, moet mogelijk zijn.

Het Zeeuwse vestigingsbeleid van bedrijven moet worden versterkt door een integrale aanpak waarbij Provincie, gemeenten en bedrijfsleven (waaronder Zeeland Seaports en Economische Impuls Zeeland), de handen ineenslaan.

Ten aanzien van de verschillende waterwegen in de Zeeuwse Delta is de VVD voorstander van maatwerk, waarbij er dus ook onderscheid moet worden gemaakt in de verschillende functies van de stromen. Voor de Oosterschelde (Nationaal Park) en het Veerse Meer zal er een gezond

evenwicht moeten zijn tussen de belangen van de vis- en schelpdierensector, de binnenvaart, het toerisme en de natuur. De VVD heeft de overtuiging dat de Westerschelde daarentegen voor Zeeland en voor Vlaanderen een economische levensader is. In deze rivier kan dus minder ruimte voor de natuur zijn. In ieder geval mag geen nieuwe gedwongen ontpoldering plaatsvinden. Voor de Zuidwestelijke Delta geldt: eerst het zoet dan pas het zout. Het weer zout maken van het Volkerak / Zoommeer biedt economische kansen, maar eerst moet de zoetwatervoorziening voor de landbouw en industrie verzekerd zijn. De waterkwaliteit van het Grevelingenmeer moet worden verbeterd.

Op dit moment zijn er nog diverse organisaties in de provincie actief op het gebied van natuurbeheer. De VVD wil dat uit efficiency overwegingen dit beheer op termijn door één instantie wordt uitgevoerd. Bestaande natuurgebieden moeten in principe open zijn voor publiek. Zo zouden bijvoorbeeld de werkwegen langs de Scheldes zo veel mogelijk toegankelijk moeten worden gemaakt voor fietsers en wandelaars.

Als de Provincie moet meewerken aan de opgave uit het landelijke Energieakkoord, dan zouden wel bepaalde voorwaarden moeten gelden. Zo mogen er geen windmolens worden gebouwd binnen de 12 mijlszone vóór de Zeeuwse kust. Op land zouden alleen op de bestaande locaties op waterkeringen en industrieterreinen nieuwe molens mogen verschijnen. Tot slot moeten Zeeuwse bedrijven worden betrokken bij de bouw en het onderhoud van windmolenparken.

De VVD heeft de volgende speerpunten:

- **geen strengere Zeeuwse milieuregels, zeker wanneer die tot concurrentievervalsing en ontmoediging van investeringen leiden.**
- **voor het ‘krimpvraagstuk’ geen lokale maar een regionale aanpak.**
- **dat voor de Zuidwestelijke Delta geldt: eerst het zoet dan pas het zout.**
- **het natuurbeheer door één instantie laten uitvoeren.**

Bereikbaarheid en Voorzieningen

Ten aanzien van de verbindingen over land, water en spoor liggen voor Zeeland juist grote uitdagingen buiten de provincie. De VVD is van mening dat de aansluitingen op het Zeeuwse wegennet verbeterd moeten worden door onder andere het optimaliseren van de N59, het oplossen van het knelpunt op de A58 bij Hoogerheide en de bouw van de Blankenburgtunnel bij Rotterdam. In Zeeland zelf moet de prioriteit liggen bij het verbeteren van het traject Bruinisse - Goes, de verkeersontsluiting via de Zanddijk richting Yerseke en een alternatieve route voor de A58 bij calamiteiten. Ten behoeve van het treinverkeer wil de VVD de spoorverbinding Zeeland-Antwerpen (VeZA-boog) realiseren en de intercityverbinding met de Randstad optimaliseren. De Provincie dient zich rekenschap te geven van nieuwe technologische ontwikkelingen over vervoersgebied, zoals bijvoorbeeld waterstofvoortstuwning of onbemand rijden.

De VVD steunt de nieuwe concessie voor het openbaar vervoer waarbij sprake is van een Kernnet en een Flexnet en waarbij het laatste aansluit op het WMO vervoer. Speciale aandacht moet er zijn voor de openbaar vervoerverbindingen van Zeeuws-Vlaanderen met de rest van Nederland. Het behoud van het fietsvoetveer over de Westerschelde (op efficiënte wijze) is noodzakelijk voor toerisme, onderwijs en woon- en werkverkeer. Het is daarnaast nog steeds een

wens om de Vlaamse kusttram (gefaseerd) in welke vorm dan ook een vervolg te geven in de richting van Breskens.

De verkeersveiligheid in Zeeland kan, mede in samenwerking met het Waterschap Scheldestromen, nog worden verbeterd door het aanpakken van enkele specifieke knelpunten in het wegennet en door voorlichting en gedragsbeïnvloeding door het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland.

De VVD beschouwt de digitale verbindingen als een nutsvoorziening. Iedereen in Zeeland, dus ook de toeristen, moet daarom toegang hebben tot internet met behulp van (toekomstbestendige) breedband-infrastructuur. Hiertoe wordt er in samenwerking met gemeenten, bedrijfsleven en particulieren een provinciaal dekkingsplan opgesteld.

Op het gebied van kunst en cultuur is de VVD van mening dat er veel ruimte moet bestaan voor cultureel ondernemerschap. In aanvulling hierop moet echter wel de instandhouding van cultuurhistorisch erfgoed door Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland en het ondersteunen van bovenregionale evenementen, tot de kerntaken van de provinciale overheid worden gerekend. Nagestreefd dient te worden dat in het cultuurbeleid zoveel mogelijk verbindingen worden gemaakt met economie (recreatie), vestigingsbeleid, leefbaarheid en landschap. De VVD wil de provinciale waarderingsubsidies voor vrijwilligersorganisaties die actief zijn op het gebied van cultuurhistorie behouden.

De nieuwe Kenniswerkplaats Zeeland (de fusie tussen de ZB en Scoop) moet tijd krijgen om zich te bewijzen. In de zomer van 2016 moet de nieuwe organisatie worden geëvalueerd, waarbij de VVD er veel belang aan hecht dat de Kenniswerkplaats Zeeland in staat is gebleken om meer opdrachten uit de markt halen. Daarnaast moet de wetenschappelijke functie, die niet alleen voor het hoger onderwijs belangrijk is, alsmede de steunfunctie voor de andere Zeeuwse bibliotheken, zo veel mogelijk op peil blijven.

De provincie moet haar coördinerende en stimulerende rol ten behoeve van het Zeeuwse onderwijs voortzetten door de inzet van de Onderwijsautoriteit. Ook ten aanzien van de zorg in Zeeland moet de Provincie op basis van de uitkomsten van de Zorgverkenner de samenwerking binnen de sector bevorderen. Daarbij moet er ook voldoende ruimte zijn voor het ontwikkelen van het zorgtoerisme door marktpartijen. De VVD is van mening dat voor iedereen in Zeeland er goede zorg beschikbaar moet zijn.

Het vertrek van de Rijksdiensten uit Zeeland is ook voor de VVD een punt van zorg. Hierbij geldt bovenal dat dit niet ten koste mag gaan van het voorzieningenaanbod voor de Zeeuwse inwoners, zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van een adequate juridische infrastructuur in de provincie.

De VVD heeft de volgende speerpunten:

- **een alternatieve route voor de A58 bij calamiteiten.**
- **de verkeersveiligheid in Zeeland verbeteren.**
- **dat iedereen in Zeeland toegang heeft tot internet.**
- **cultuurhistorisch erfgoed en bovenregionale evenementen in Zeeland ondersteunen.**

Bestuur en Financiën

De bestuurlijke inrichting van onze provincie is een immer terugkerende discussie, zowel binnen Zeeland als daarbuiten. De VVD is een groot voorstander van het verminderen van bestuurlijke drukte en wil komen tot een toekomstbestendige overheid in Zeeland met meer efficiëntie en een grotere slagkracht (zoals bijvoorbeeld door het initiatief van de Tafel van 15). Het belang van Zeeland en haar inwoners en het bedrijfsleven hoort hierbij voorop te staan.

Door de decentralisatie van bevoegdheden van het Rijk naar de gemeenten worden de laatste gedwongen tot meer samenwerking en is zelfs schaalvergroting niet uit te sluiten.

De VVD wil een onderzoek naar de mogelijkheden om de bestuurlijke slagkracht in Zeeland te versterken. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan een pilotproject, waarin de Provincie en het Waterschap opgaan in een nieuw te vormen Gewest Zeeland. In nauw overleg met de Zeeuwse gemeenten zou het Gewest Zeeland ook de verantwoordelijkheid kunnen krijgen voor taken die op dit moment Zeeuws breed worden uitgevoerd. Te denken valt bijvoorbeeld aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en/of de Veiligheidsregio. Voor de VVD heeft de waterveiligheid in Zeeland de hoogste prioriteit. Het nieuwe gewestelijke bestuur zou het budget voor de waterkeringen daarom moeten oormerken, zodat dit niet aan andere zaken kan worden besteed.

Provinciale Staten hebben in 2014 de toekomstvisie *Zeeland 2040* laten opstellen. De VVD steunt deze visie en wil die op deelgebieden met behulp van onze partners, zoals de Wetenschappelijke Raad Zeeland en andere Zeeuwse instellingen, verder ontwikkelen.

In het licht van de financiële positie van de Provincie Zeeland (waaronder onzekerheden over toekomstig DELTA - dividend) en ook het Rijksbeleid, is de VVD een warm pleitbezorger voor een nieuwe takendiscussie. We zullen goed moeten bekijken welke provinciale taken nuttig en ook noodzakelijk zijn, en op welke minder inzet kan worden gepleegd. Niet uit te sluiten is dat zelfs bepaalde taken komen te vervallen. Uitgangspunt is echter wel dat bij afwezigheid van een Zeeuwse 100.000+ gemeente, er ruimte moet zijn voor een Zeeuwse plus, waarbij de provincie Zeeland op beperkte schaal verplichtingen op zich neemt die niet tot haar wettelijke kerntaken (regionale ruimtelijke en economische ontwikkeling, natuur en bovenlokale cultuur) behoren.

In de afgelopen periode is de provinciale organisatie qua omvang en structuur fors aangepakt. De medewerkers moeten nu de kans krijgen hun draai te vinden in deze nieuwe inrichting. In de komende jaren dient er wel veel aandacht te blijven voor de verdere ontwikkeling van de cultuur binnen de provinciale organisatie.

Het is voor Zeeland van groot belang om haar blik naar buiten te richten. Met haar buurprovincies, de Nederlandse overheid, Vlaanderen en Europa moet meer en intensiever worden samengewerkt. Dit moet echter wel vooral op inhoudelijke onderwerpen plaatsvinden. Ook dienen hierbij de verschillende Zeeuwse partijen en instanties zo veel mogelijk eensgezind te opereren waarbij de Zeeuwse toekomstvisie en prioriteiten leidend zijn.

De Provincie heeft als toezichthouder op gemeenten en het Waterschap een voorbeeldfunctie te vervullen in het financiële beheer. De VVD blijft zich inzetten voor een solide financieel beleid van de provincie Zeeland. Dit houdt in dat de inkomsten en uitgaven niet alleen structureel, maar ook jaarlijks via een sluitende begroting met elkaar in evenwicht horen te zijn. Tevens moet financieel interen worden tegengegaan, óók in financieel lastige tijden. De VVD kiest zo nodig

voor het snijden in het eigen vlees van de Provincie en is tégen het extra belasten van burgers en bedrijfsleven of lastenverschuivingen naar de toekomst. De provinciale belastingen (opcenten motorrijtuigenbelasting en leges voor vergunningen) mogen dan ook alleen maximaal met het inflatiepercentage stijgen. Om onverwachte tegenvallers op te vangen en buitenkansen te kunnen benutten, dienen de reserves voldoende omvang te hebben en op peil te worden gehouden.

Deelnemingen in ondernemingen kunnen goede instrumenten zijn om publieke doelstellingen te verwezenlijken. De VVD is voorstander van een actief aandeelhouderschap bij ondernemingen en organisaties waar de Provincie Zeeland een belangrijk maatschappelijk, bestuurlijk en financieel belang in heeft, zoals bij de N.V.'s DELTA, Zeeland Seaports, Westerscheldetunnel en Economische Impuls Zeeland. Daartoe zullen aandeelhoudersstrategieën worden ontwikkeld en actueel worden gehouden. Hierin moeten niet alleen de belangrijke maatschappelijke doelstellingen van regionaal economische ontwikkeling en duurzame (hoogwaardige) Zeeuwse werkgelegenheid een prominente plaats krijgen, maar ook continuïteit, risicobeheersing en rendement (als reflectie van risico). Als grootaandeelhouder dient zeker ook de Provincie de balans in die belangen te bewaken. Juist met behulp van een strategie kunnen de aandeelhouderdoelstellingen worden getoetst en kan er bijgestuurd worden waar dat nodig is. Onderdelen die niet (meer) passen bij een publieke aandeelhouder dienen te worden afgestoten. Activiteiten die juist een groot publiek belang vertegenwoordigen, zoals bij waterbedrijf Evides, moeten wat de VVD betreft zo direct mogelijk onder de publieke aandeelhouders worden gepositioneerd, zodat de provincie haar invloed als aandeelhouder effectief kan doen gelden. De Westerscheldetunnel zou zo gauw als het kan op een financieel verantwoorde manier tolvrij gemaakt moeten worden. Vanzelfsprekend hecht de VVD aan een goede rol- en taakverdeling tussen directie, RvC en aandeelhouders.

De VVD stelt hoge eisen aan onze provinciale ambtsdragers. Wij verlangen van Zeeuwse politieke vertegenwoordigers dat zij integer, daadkrachtig, zakelijk, goed benaderbaar en dienstbaar zijn.

De VVD heeft de volgende speerpunten:

- **een onderzoek om de bestuurlijke slagkracht in Zeeland te versterken, bijvoorbeeld via een Gewest Zeeland.**
- **een nieuwe provinciale takendiscussie.**
- **een jaarlijks sluitende provinciale begroting.**
- **geen lastenverzwaring voor burgers en bedrijfsleven.**
- **een actief aandeelhouderschap bij ondernemingen en organisaties waar de Provincie Zeeland een belangrijk maatschappelijk, bestuurlijk en financieel belang in heeft.**